

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2214273
Steller: D. Leek
Datum commissie: 25 maart 2025

Team: ZS
Teammanager: Jean Paul Verbeek
Portefeuillehouder: K. Hakhoff
E-mail: D.leek@hoorn.nl

Onderwerp

Actualisatie beleid rondkomen 2026-2030

Agendering

Ter meningvormende bespreking in de Algemene Raadscommissie

Bijlagen

1	Rekenkamerrapport Armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn
2	Evaluatie Beleidsvisie Rondkomen 2021-2025
3	Financieel kader

Vragen van het college aan de raadscommissie voor de meningvormende bespreking zijn:

- Gelet op de aanbevelingen vanuit het rekenkamerrapport Armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn en de evaluatie Beleidsvisie Rondkomen 2021 - 2025, wordt voorgesteld om een actualisatie van het beleid op rondkomen te richten op:
 - Verbetering van (wijkgerichte) inzet op het bereik van minder zelfredzame en moeilijk bereikbare inwoners;
 - Versterken van de integrale aanpak zowel intern als extern met partners in het veld om inwoners goed te kunnen ondersteunen en helpen;
 - Verder versterken van de dienstverlening waarbij wettelijke taken worden uitgevoerd met oog voor individuele behoeften en mogelijkheden van de inwoners (maatwerk) en meer regie vanuit de gemeente en
 - Verbetering van inzicht in resultaten van de inzet.Kunt u zich hierin vinden en/of heeft u aanvullende suggesties?
- De actualisatie van beleid heeft gevolgen voor de beschikbare budgetten voor rondkomen. Het is mogelijk om binnen de huidige budgetten andere beleidskeuzes te maken en/of accenten te verleggen. Het college stelt daarom voor om verschillende scenario's uit te werken en deze voor te leggen aan de raad. Zijn er overwegingen die u het college op voorhand wilt meegeven voor de uitwerking van deze scenario's?
- Zijn er specifieke doelgroepen en/of onderwerpen waarvoor u extra aandacht wilt in de komende beleidsperiode?

Samenvatting

De Gemeente Hoorn wil dat inwoners kunnen meekomen, rondkomen en vooruitkomen. Wat we daarvoor doen staat in de Beleidsvisie Rondkomen 2021-2025. Recent is de beleidsvisie geëvalueerd en heeft de raad het rekenkamerrapport armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn ontvangen. Nog steeds zijn er in Hoorn inwoners voor wie het leven lastig is door onvoldoende geld voor alle kosten. Vanuit de evaluatie en het rekenkamerrapport zijn aanbevelingen gedaan voor het beleid vanaf 2026, deze worden meegenomen door het college in de actualisatie van het beleid. Het college vraagt de raadscommissie om voor de actualisatie van het beleid scenario's te mogen uitwerken. Voorgesteld wordt om in de komende beleidsperiode in te zetten op het vergroten van bereik van minder zelfredzame en moeilijk bereikbare inwoners, een intensievere en betere integrale aanpak en samenwerking met maatschappelijk partners en het versterken van de dienstverlening met oog voor maatwerk. Aan de raadscommissie wordt nu gevraagd om aanvullende suggesties en aandachtspunten mee te geven.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

De huidige Beleidsvisie Rondkomen 2021-2025 loopt af. In 2025 wordt gewerkt aan een actualisatie zodat het beleid voor de periode 2026-2030 kan worden vastgesteld. Aan de raad wordt gevraagd om hierover mee te denken zodat het college aan de slag kan met de uitwerking daarvan.

Belang

Ervoor zorgen dat inwoners van Hoorn zo goed mogelijk kunnen rondkomen.

Centrale vraag

Hoe wil de raad ervoor zorgen dat inwoners van de gemeente Hoorn kunnen rondkomen en wat geeft de raadscommissie mee voor het beleid vanaf 2026?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Vanaf 2026 zetten we in op geactualiseerd beleid gericht op kunnen rondkomen, het voorkomen van armoedeproblematiek en sociale uitsluiting door armoede. Inwoners die dat nodig hebben krijgen de juiste begeleiding en hulp. Dit moet ervoor zorgen dat onze inwoners beter kunnen rondkomen.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel is gericht op actualisatie van het beleid op rondkomen. Het voorkomen van armoede is één van de doelstellingen van de Global Goals.

4. Kaders

Wettelijk

Participatiewet: regels, taken en bevoegdheden rondom bijstand en inkomensondersteuning.

Boek 1 Burgerlijk Wetboek: regels en bevoegdheden rondom civiele beschermingsmaatregelen.

Wet gemeentelijke schuldhelpverlening: regels, taken en bevoegdheden rondom hulp bij schulden.

Lokaal

Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2019-2023: Dit is een integraal beleidsplan, waarbij al het beleid binnen het sociaal domein in samenhang wordt gezien. Hierin staat dat alle inwoners in Hoorn naar eigen vermogen moeten kunnen meekomen, rondkomen en vooruitkomen. Een nieuwe meerjarenbeleidsvisie vanaf 2026 wordt in 2025 opgesteld.

Beleidsvisie Rondkomen 2021-2025: visie met inzet op integrale aanpak, preventie, vroegsignalering, inkomensondersteuning, hulp bij schulden en civiele beschermingsmaatregelen.

Beleidsvisie Integrale Schuldhelpverlening 2022-2025: visie met inzet op hulp bij schulden. Dit is een uitwerking van de Beleidsvisie Rondkomen.

Verordeningen en beleidsregels: Verordening Inkomensondersteuning gemeente Hoorn (2021), Verordening van bestrijding misbruik gemeente Hoorn (2021), Verordening Integrale Schuldhelpverlening 2022 en Beleidsregels bijzondere bijstand 2023.

Westfriese aanpak Laaggeletterdheid

De zeven Westfriese gemeenten werken samen aan de aanpak van Laaggeletterdheid, samen met WerkSaam en andere maatschappelijke partners zoals welzijnsorganisaties, bibliotheken, VONK en Taalhuis Westfriesland. Het beleidsplan en uitvoeringsplan zijn verlengd tot en met 2026. Vanuit gemeente Hoorn is ingezet op de integrale aanpak van laaggeletterdheid, waaronder op het thema Rondkomen.

Overig

Rekenkamer onderzoek naar armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn (2024): onderzoek met aanbevelingen gericht op huidige beleid en uitvoering daarvan.

Evaluatie Beleidsvisie Rondkomen (2024): terugblik op afgelopen beleidsperiode met aanbevelingen voor nieuw beleid.

Storytelling (2024): kwalitatief onderzoek over dienstverlening vanuit gemeente.

Coalitieakkoord "Durven. Doen! Dromen": hierin staat dat we armoede blijven tegengaan en dat we niet bezuinigen op het totaalbudget van het beleid op rondkomen.

Gemeenschappelijke regeling WerkSaam:

WerkSaam voert verschillende wetten en regelingen uit voor de 7 regiogemeenten uit Westfriesland waaronder de Participatiewet (bijstandsuitkeringen). Het beleid richt zich op het helpen van inwoners bij het vinden van werk, met oog voor maatwerk en de menselijke maat.

5. Argumenten

De Gemeente Hoorn wil dat inwoners kunnen meekomen, rondkomen en vooruitkomen. Wat we daarvoor doen staat in de beleidsvisie Rondkomen 2021-2025. Deze visie loopt eind 2025 af. De beleidsvisie is geëvalueerd en de raad heeft het rekenkamerrapport Armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn aangeboden gekregen.

Nog steeds zijn er in Hoorn inwoners voor wie het leven lastig is door onvoldoende geld voor alle levenskosten. We willen en moeten doorgaan met het voorkomen, verminderen en verhelpen van bestaansonzekerheid. Dat gaat over meer dan financiële steun, het vraagt om een samenhangende benadering op verschillende levensgebieden. Het gaat om het bieden van kansen, zodat mensen hun leven kunnen vormgeven zonder de constante druk van onzekerheid. Dit begint met voldoende middelen voor basisbehoeften, maar gaat ook over het krijgen van ruimte en kansen om je te ontwikkelen en actief deel te nemen aan de samenleving.

De actualisatie van het beleid is bedoeld om dat wat al gebeurt samen te brengen en te versterken. Dit vraagt om een meerjarige beweging, die wij samen met 1.Hoorn, onze partners en inwoners vormgeven in de uitvoering van ons beleid.

Voor de actualisatie van het beleid op rondkomen zijn er een aantal zaken om rekening mee te houden:

- Wettelijke taken (bijlage 1);
- Huidig beleid en beleidskeuzes (bijlage 1);
- Aanbevelingen vanuit rekenkamerrapport en evaluatie op huidig beleid (bijlage 2);
- Financieel kader (bijlage 3).

Hieronder volgt per vraag aan de raadscommissie de argumentatie.

1. Gelet op de aanbevelingen vanuit het rekenkamerrapport Armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn en de evaluatie Beleidsvisie Rondkomen 2021 - 2025, wordt voorgesteld om een actualisatie van het beleid op rondkomen te richten op:

- Verbetering van (wijkgerichte) inzet op het bereik van minder zelfredzame en moeilijk bereikbare inwoners;
- Versterken van de integrale aanpak zowel intern als extern met partners in het veld om inwoners goed te kunnen ondersteunen en helpen;

- Verder versterken van de dienstverlening waarbij wettelijke taken worden uitgevoerd met oog voor individuele behoeften en mogelijkheden van de inwoners (maatwerk) en meer regie vanuit de gemeente en
- Verbetering van inzicht en resultaten van de inzet.

Kunt u zich hierin vinden en/of heeft u aanvullende suggesties?

Bereik minder zelfredzame en moeilijk bereikbare inwoners

Het bereiken van inwoners die vaak kwetsbaar, minder zelfredzaam en ook moeilijk bereikbaar zijn, is een belangrijke aanbeveling. Financiële problemen hebben gevolgen voor de inwoner zelf, de directe omgeving en voor de samenleving als geheel. Taboe, schaamte, onbekendheid met regelingen en wantrouwen in de overheid spelen hierbij een grote rol. Niet iedereen is bij de gemeente in beeld, wel is bekend dat in bepaalde wijken meer inwoners wonen die moeilijk kunnen rondkomen dan in andere wijken. Om juist de inwoners die minder zelfredzaam zijn te kunnen bereiken het meedenken en de input van inwoners en ervaringsdeskundigen erg belangrijk. Dit helpt om te kunnen beoordelen of de juiste inzet wordt gepleegd. Ook de inbreng van interne collega's, de sociale cliëntenraad en ketenpartners is van grote waarde. Dit versterkt het draagvlak en vergroot de toegankelijkheid van onze dienstverlening. Hier wil het college de komende periode mee aan de slag.

Integraal werken en samenwerken en versterken basisdienstverlening

Geldzorgen en geldproblemen pak je samen aan. Ze hangen vaak samen met andere problemen. Een integraal hulpaanbod biedt meer kans op een duurzame oplossing. Het integraal bieden van zekerheid, het voorkomen of oplossen van geldproblemen en het wegnemen van financiële obstakels is nodig voor perspectief. Stabiliteit zorgt voor vermindering van stress, dit draagt bij aan betere mentale en fysieke gezondheid. Daarnaast geeft dit de inwoners rust en ruimte. Interne en externe samenwerking is daarom belangrijk. Een goede samenwerking met partners, verenigingen, vrijwilligers en organisaties in de stad, draagt bij aan het bereik, sneller en efficiënter helpen van inwoners. Het gaat hierbij ook om bewustwording en educatie. Veel geldproblemen ontstaan door een gebrek aan kennis over financiën, zoals budgetteren, sparen of omgaan met schulden. Financiële educatie helpt om bewuster om te gaan met inkomsten en uitgaven en kan problemen voorkomen. Ook helpt bewustwording het taboe te doorbreken, waardoor inwoners eerder hulp zoeken en praten over hun situatie. Bijkomend voordeel is dat het handvatten biedt om grip te krijgen op de financiële situatie, wat inwoners zelfredzamer maakt.

Belangrijk is dat er oog is voor de individuele behoeften en mogelijkheden van inwoners. Geldzorgen verschillen per persoon. Maatwerk zorgt ervoor dat hulp en ondersteuning passend zijn bij de situatie van de inwoner. Dit vergroot de kans op resultaat en zorgt ervoor dat inwoners zich gehoord en serieus genomen voelen.

Inzicht en resultaat

In de nieuwe beleidsperiode willen we stappen zetten om meer zicht te krijgen op de resultaten van onze inzet. Anders gezegd: doen we het juiste of is bijsturing nodig. Hierbij willen we inzicht in (maatschappelijke) effecten, monitoringsinformatie uit subsidieverantwoording/ informatie van maatschappelijke partners en sturingsinformatie uit interne processen en gegevens. Door het verbeteren van sturingsinformatie krijgen we inzicht op het gebruik van onze regelingen en kunnen we het beleid waar nodig (tussentijds) bijstellen.

2. De actualisatie van beleid heeft gevolgen voor de beschikbare budgetten voor rondkomen. Het is mogelijk om binnen de huidige budgetten andere beleidskeuzes te maken en accenten te verleggen. Het college stelt daarom voor om verschillende scenario's uit te werken en deze voor te leggen aan de raad. Zijn er overwegingen die u het college op voorhand wilt meegeven voor de uitwerking van deze scenario's?

Inzet op een beter bereik van inwoners leidt tot een toename van het gebruik van regelingen, ondersteuning en hulp. Dit gaat gepaard met hogere uitgaven en mogelijk ook met stijgende

uitvoeringskosten. De uitgaven stijgen uiteraard ook als vergoedingen worden verhoogd. Daarbij speelt ook indexatie een belangrijke rol. Denk bijvoorbeeld aan de tarieven van bewindvoerders of van budgetbeheer. Deze stijging is direct van invloed op de uitgaven.

Niet alles past binnen het huidige beschikbare budget en de daarbij beschikbare capaciteit. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden over de inzet ervan. Het is mogelijk om andere keuzes te maken. Bij de actualisatie van het beleid en de uitwerking daarvan houden we hier rekening mee. Op basis van de input vanuit de raad worden verschillende scenario's uitgewerkt en aan de raad voorgelegd. In bijlage 3 is een overzicht van de begroting Rondkomen toegevoegd met een prognose voor 2025.

3. Zijn er specifieke doelgroepen en/of onderwerpen waarvoor u extra aandacht wilt in de komende beleidsperiode?

De aanbeveling vanuit de evaluatie en rekenkamerrapport is inzet op het bereik van kwetsbare/minder zelfredzame inwoners en op inwoners die moeilijk bereikbaar zijn. Een gerichtere aanpak per doelgroep kan van meerwaarde zijn. Dit kan in communicatie, maar ook in differentiatie in hulpaanbod, bijvoorbeeld bij de doelgroep jongeren of doelgroep ondernemers. Ook kunt u denken aan meer inzet op preventie of vroegsignalering als aandachtspunt.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

Er is landelijk en lokaal veel aandacht voor bestaanszekerheid en de gevolgen van niet kunnen rondkomen. Dit geldt niet anders voor Hoorn. Het is één van de speerpunten in deze bestuursperiode. Voor de actualisatie wordt input opgehaald bij de raad, inwoners en ervaringsdeskundigen, de sociale cliëntenraad, interne collega's van verschillende afdelingen en bij ketenpartners.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Bij de actualisatie van het beleid op rondkomen vanaf 2026 hangen financiële gevolgen samen met te maken keuzes.

8. Communicatie

Niet van toepassing voor dit meningvormende voorstel.

9. Realisatie

De input uit de meningvormende commissievergadering wordt meegenomen bij de actualisatie van het beleid voor de periode 2026-2030. In het vierde kwartaal wordt de actualisatie van het beleid in een meningvormende commissievergadering besproken. Daarna wordt de actualisatie ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Hoorn, – 4 MAART 2025

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester

Bijlagen

Bijlage 1. Wettelijke taken, huidig beleid en beleidskeuzes

Wettelijke taken

De uitvoering van wettelijke taken is onderdeel van het beleid op rondkomen. In de Participatiewet is geregeld dat gemeenten bijzondere bijstand, individuele inkomensvoet en studietoelage *moeten* verstrekken aan inwoners die hierom verzoeken en voldoen aan de voorwaarden.

Op onderdelen hebben gemeenten wel beleidsvrijheid. Denk bijvoorbeeld aan de hoogte van inkomensgrenzen, de hoogte van bepaalde verstrekkingen, regels over bepaalde kostensoorten waar bijzondere bijstand voor wordt verstrekt en bijvoorbeeld wanneer er sprake is van draagkracht.

In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is geregeld dat de gemeente elke vier jaar een beleidsplan moet vaststellen. Met daarin de hoofdzaken van het door de gemeente uit te voeren beleid betreffende integrale schuldhulpverlening en het voorkomen dat inwoners schulden aangaan die zij niet kunnen betalen. Het is verplicht om de volgende wettelijke onderdelen op te nemen:

- Preventie voor het voorkomen van schulden;
- Beleid betreffende integrale schuldhulpverlening;
- Welke resultaten de gemeente wil behalen in de periode van het beleidsplan;
- De kwaliteitsmaatregelen voor de integrale schuldhulpverlening;
- De vorm van samenwerken met schuldeisers (waaronder vaste-lastenpartners);
- Het maximale aantal weken aan wacht- en doorlooptijden dat moet plaatsvinden voor het reguliere aanbod vanuit de gemeente. Voor een inwoner die zich bij de gemeente meldt en een vroegsignaal is de wachttijd maximaal vier weken voor een intakegesprek en bij een crisissituatie maximaal drie dagen voor een gesprek. Onder crisissituatie wordt verstaan een gedwongen woningontuiming, beëindigen van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water of opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering;
- De vormgeving van schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen;
- Dat aan de inwoner een hulpaanbod moet worden gedaan in het kader van vroegsignalering op grond van artikel 3 lid 1 sub b Wgs.

Huidig beleid en beleidskeuzes

Naast de wettelijke taken *mogen* gemeenten vanuit de Participatiewet ook bijzondere bijstand verstrekken in de vorm van een collectieve aanvullende zorgverzekering of een tegemoetkoming in de premie hiervoor. Volgens de Gemeentewet mogen inwoners ook ondersteuning krijgen om mee te kunnen doen aan de maatschappij.

Aanvullend op de eerder wettelijke verplichtingen is het voor schuldhulpverlening wenselijk om de volgende onderwerpen op te nemen in het beleidsplan:

- Elementen van de basisdienstverlening
- Bijzondere doelgroepen (bijvoorbeeld jongeren en ondernemers)
- De rol van de gemeente: aanvullend op de wettelijke taken, denk aan informatieverstrekking, informatie en advies, financiële begeleiding aan de inwoner, het tot stand brengen van een (minnelijke) schuldregeling en rol gemeente rondom het Adviesrecht bij schuldenbewind (Ags).
- Afspraken over vroegsignalering
- Verschillende aanmeldmogelijkheden
- Weigeringsgronden schuldhulpverlening, in het huidige beleid zijn fraude en recidive als kan bepaling als weigeringsgrond opgenomen.
- Betaalrekening, onder welke voorwaarden de inwoner verplicht wordt te beschikken over een betaalrekening.
- Samenwerking met vrijwilligers
- Nazorg

In het huidige rondkomen beleid is gekozen voor inzet op een integrale aanpak, preventie, vroegsignalering, inkomensondersteuning, hulp bij schulden en curatele, bewind en mentorschap.

Voor wat betreft inkomensondersteuning is ervoor gekozen om:

- bij te dragen in de premie voor een collectieve aanvullende zorgverzekering
- het Meedoenbudget om te kunnen meedoen
- het Kindpakket gericht op kinderen
- ondersteuning te bieden in de vorm van maatwerk om inwoners te kunnen helpen die tussen wal en schip vallen.

De inzet op integrale aanpak en preventie is lokaal beleid van de gemeente Hoorn. Preventief is dit nu vooral inzet op financiële educatie op middelbare scholen in Hoorn, het uitvoeren van rondkomen checks en werken met de VoorzieningenWijzer. Integrale aanpak heeft betrekking interne en externe samenwerking. Samenwerking met Westfriese gemeenten, maar ook landelijk. En samenwerking met organisaties die zich inzetten voor inwoners die moeite hebben met rondkomen, zij kunnen mogelijk een beroep doen op het 'Stimuleringsbudget Rondkomen', een budget dat is bedoeld voor incidentele en structurele subsidies gericht op rondkomen.

Voor hulp bij schulden en vroegsignalering is dit grotendeels uitvoering van de wettelijke taken, maar kunnen er wel keuzes gemaakt worden in de inzet op bereik van inwoners. Bijvoorbeeld door de communicatie en dienstverlening af te stemmen op bepaalde doelgroepen. Hier is nu nog niet voldoende aandacht aangegeven. Daarnaast kunnen er ook keuzes worden gemaakt in het hulpaanbod inclusief de beschikbare tools en de samenwerking met verschillende organisaties.

Bijlage 2. Aanbevelingen vanuit de evaluatie en rekenkamerrapport

Recent is het huidige beleid geëvalueerd en ontving u van de Rekenkamer een onderzoeksrapport over armoede en ongelijkheid in de gemeente Hoorn. Vanuit de evaluatie en het onderzoeksrapport zijn aanbevelingen gedaan voor het nieuwe beleid.

Aanbevelingen op hoofdlijnen zoals in de evaluatie beleidsvisie Rondkomen benoemd:

1. Stel in de aanloop naar een nieuwe beleidsvisie een beleidstheorie op. En besteed daarin ook voldoende aandacht aan de organisatorische voorwaarden die nodig zijn voor realisatie van ambities en doelen.
2. Herijk de balans tussen de focus op zelfredzaamheid en aandacht/inspanningen om sociaal zwakke, weinig zelfredzame groepen te bereiken en te helpen.
3. Neem de beleidsuitvoeringscyclus onder de loep, inclusief de rollen en verantwoordelijkheden daarbij. Daarbij moet rekening gehouden worden met de volgende verbeterpunten in het bestuurlijk-ambtelijk samenspel en het samenspel tussen de afdelingen:
 - Werk aan verbetering van het samenspel binnen het team Rondkomen (tussen beleid en uitvoering) en het samenspel tussen het team Rondkomen en de teams bedrijfsvoering, informatievoorziening en kwaliteit. Daarbij is het, zoals het MT 1.Hoorn al in gang heeft gezet, nodig om ook te kijken naar onderliggende oorzaken in de organisatie, gerelateerd aan werkcultuur, sturing, heldere opdrachtverlening (en -aanvaarding), scheppen van noodzakelijke voorwaarden.
 - Maak heldere afspraken over tussentijdse reflectie en verantwoording, zowel ambtelijk als bestuurlijk.
 - Zorg dat het dashboard Rondkomen operationeel wordt.
 - Schep de voorwaarden waarmee er beter gestuurd kan worden op kwaliteit. En zorg dat Hoorn NVVK-gecertificeerd blijft.
 - Doorbreek de vicieuze cirkel rond de gebrekkige registratiesystemen, kwaliteitszorg en dashboard. Inkomens beheer is een goed voorbeeld hoe dat kan.
 - Zorg voor opheldering en waar nodig voor verbetering van de escalatie(routes). Mogelijk kan ook een bestuurlijk overleg over de beleids- en uitvoeringscyclus daarbij helpen.
4. Creëer betere sturing op de uitvoering en de inzet van (de mix van) schuldhulpproducten. Richt deze sturing op het bereiken van de beoogde doelen voor de Hoornse inwoners.
5. Verbeter het samenspel met de verschillende (soorten) externe partners. Daarbij kunnen de externe reflecties van die partners, zoals beschreven in paragraaf 4.2 en 4.3, een goede leidraad zijn.
6. Op het gebied van communicatie:
 - Meer aandacht voor communicatie met en van bereik (schuldhulp en inkomensregelingen) onder 'kwetsbare' (weinig redzame) groepen met schulden.
7. Op het gebied van financiën:
 - Breng de structurele uitgaven beter in balans met de begroting in plaats van jaarlijks repareren met incidentele middelen. Stel de begroting waar nodig onderweg bij en koppel dit aan het bijstellen van beleid (en de verantwoording daarvan).
 - Stel voor het maken van financiële keuzes door de raad een aantal mogelijke scenario's op, waarin het maatschappelijk rendement van de activiteiten van schuldhulpverlening en inkomensregelingen is meegenomen, evenals de bredere samenhang van kosten en baten (dus breder dan Rondkomen alleen).

Aanbevelingen Rekenkamer

1. Overweeg het nieuwe beleidskader rondkomen op te stellen met de samenleving; waaronder inwoners en maatschappelijke organisaties.
2. Maak heldere, navolgbare afspraken over casusregie en overweeg te werken met casusregisseurs met mandaat van de gehele organisatie.
3. Neem meer regie in de samenwerkingsrelatie met maatschappelijke partners
4. Ontwikkel een werkwijze (binnen de huidige beleidskaders) specifiek gericht op inwoners met weinig vertrouwen in de overheid en inwoners die nu moeilijk worden bereikt.
5. Ontwikkel een passende monitoringssystematiek die de effectiviteit en impact van beleid laat zien.

Bijlage 3. Financieel kader

De onderstaande tabel laat de uitvoeringsbudgetten van de begroting voor de Beleidsvisie Rondkomen zien voor 2024 en 2025 (het gaat om de voorlopige uitgaven van 2024). In dit overzicht is de capaciteit buiten beschouwing gelaten omdat dit bedrijfsvoering betreft. In de afgelopen beleidsperiode waren de werkelijke uitgaven op onderdelen anders dan begroot. Er was sprake van overbesteding op inkomensondersteuning (uitblijven daling van de kosten bijzondere bijstand voor beschermingsbewind, toename beroep op individuele inkomens toeslag en premiebijdrage collectieve aanvullende zorgverzekering) en onderbesteding op schuldhulpverlening.

Voor rondkomen is in 2025 een budget van € 4,143 miljoen beschikbaar. De prognose voor 2025 houdt rekening met tariefstijgingen van bewindvoeringskosten, de Kredietbank en het zwemdiploma. Ook is de uitkering Studietoelage per 1 januari 2025 verhoogd. Bij elkaar gaat dit om € 95.000. Deze autonome ontwikkelingen worden bij de Kadernota 2025 aangemeld. Het Meedoenbudget voor kinderen wordt geïndexeerd naar het prijspeil van 2025.

Als het bestaande beleid ongewijzigd wordt voortgezet en succesvol wordt uitgevoerd, is het huidige budget onvoldoende. Dan bereiken we namelijk meer inwoners dan nu en doen meer inwoners een beroep op ondersteuning en hulp. Daarmee stijgen de uitgaven en is er mogelijk ook meer capaciteit nodig.

Budget Rondkomen	Begroot 2024	Voorlopige uitgaven 2024	Saldo 2024	Begroting 2025	Prognose 2025 bij ongewijzigd beleid	Saldo 2025
Integraal	303.386	202.187	101.199	309.157	202.000	107.157
Preventie	31.000	25.318	5.682	31.730	32.000	-270
Vroegsignalering	13.422	11.581	1.841	13.754	14.000	-246
Inkomensondersteuning	2.816.798	3.485.253	-668.455	3.016.798	3.649.650	-632.852
Hulp bij schulden	556.650	367.893	188.757	732.621	397.500	335.121
Civiele beschermings-maatregelen	22.890	15.300	20.031	23.557	24.000	-443
Communicatie	15.500	2.859	12.641	15.870	16.000	-130
Totaal structurele uitgaven Rondkomen	3.759.646	4.110.391	-338.304	4.143.487	4.335.150	-191.663
Incidentele mutaties:						
Dienstverlening aanpak armoede en schulden (MC 2023)	160.000	-	160.000			
Dienstverlening aanpak armoede en schulden (MC 2024)	157.856	-	157.856			
SC2023: bijstelling bijzondere bijstand en vroegsignalering	193.476	-	193.476			
Bijstelling Najaarsbijstelling 2024	150.000	-	150.000			
Totaal incidentele mutaties Rondkomen	661.332	-	661.332			
Autonome ontwikkeling 2025						
Indexering tarieven 2025 bewindvoering				70.000		70.000
Verhoging uitkering Studietoelage per 01-01-2025				3.000		3.000
Indexering tarieven 2025 Kredietbank				11.000		11.000
Indexering tarieven zwemdiploma				11.000		11.000
Totaal autonome ontwikkeling 2025	-	-	-	95.000		95.000
Totaal budget Rondkomen	4.420.978	4.110.391	323.028	4.238.487	4.335.150	-96.663

Keuzemogelijkheden

De beschikbare middelen willen we inzetten voor de inwoners die dit nodig hebben. Bij een gelijkblijvende begroting betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten worden om binnen het totale budget te blijven. De onderstaande tabel laat de onderwerpen zien waar keuzes gemaakt kunnen worden

Onderwerpen	Wettelijke taken	Keuze	Mogelijkheden
Hoogte inkomensgrens. Ligt nu op 120%	Nee	Ja	Kan worden bijgesteld.
Subsidies	Nee	Ja	De keuze om maatschappelijke organisaties te subsidiëren die bijdragen aan de doelstelling van het beleidsplan Rondkomen.
Preventie	Ja	Ja	Financiële educatie (op scholen), voorlichting aan verschillende doelgroepen
Vroegsignalering	Ja	Ja	Wijze van opvolging op vroegsignalen, proactief benaderen van verschillende doelgroepen/ inzet op life events.
Hulp bij Schulden	Ja	Ja	Passend hulpaanbod, inzet op basisdienstverlening, inzet op verschillende doelgroepen, weigeringsgronden.
Bijzondere Bijstand	Ja	Ja	Aanpassen keuzes met betrekking tot vergoedingen en de hoogte daarvan, referteperiode, draagkracht uit inkomen en vermogen.
Individuele inkomenstoeslag	Ja	Ja	Aanpassen hoogte toeslag, aanpassen referteperiode.
Individuele studietoeslag	Ja	Nee	Het minimumbedrag wordt maandelijks verstrekt. Minder mag niet, meer wel.
Collectieve ziektekostenverzekering (gemeentepolis)	Nee	Ja	Lagere premiebijdrage of stoppen
Meedoenbudget	Nee	Ja	Lokale keuze
Kindpakket	Nee	Ja	Lokale keuze
Maatwerkbudget	Nee	Ja	Lokale keuze
Civiele beschermingsmaatregelen	Nee	Ja	Adviesrecht
Communicatie	Nee	Ja	Doelgroepgerichte communicatie en mate van proactieve communicatie en te gebruiken middelen.